

## **DABAS PARKA „ABAVAS SENLEJA” UN DABAS LIEGUMA „MAŅĢENES MEŽI” DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU IZSTRĀDES UZSĀKŠANAS SANĀKSMES PROTOKOLS**

Kuldīgas novada Rendas pagasta pārvaldē  
„Vīgneri”, Renda, Rendas pagasts, Kuldīgas novads

2015.gada 2.aprīlī

Sanāksme sākas plkst.10.15

**Darba kārtība** – dabas parka „Abavas senleja” un dabas lieguma „Maņģenes meži” dabas aizsardzības plānu izstrādes uzsākšanas sanāksme

**Sanāksmi vada** – Kristīne Vilciņa, Dabas aizsardzības pārvaldes Dabas aizsardzības plānošanas un uzraudzības eksperte

**Protokolē** – Vita Jevdokimova, SIA „METRUM” projektu vadītāja

**Piedalās** – skatīt dalībnieku reģistrācijas lapu pielikumā

### **Dabas parka „Abavas senleja” un dabas lieguma „Maņģenes meži” dabas aizsardzības plānu izstrādes uzsākšanas sanāksme**

---

**Kristīne Vilciņa**, *Dabas aizsardzības pārvalde*, atklāj sanāksmi un informē par dabas aizsardzības plānu izstrādes procedūru, kā arī to, kas ir specifisks dabas parka „Abavas senleja” un dabas lieguma „Maņģenes meži” dabas aizsardzības plānu izstrādes gadījumā, t.i., minētie plāni tiek izstrādāti Norvēģijas finanšu instrumenta projekta ietvaros, kas vērsts uz dabas aizsardzības plānu integrāciju vietējo pašvaldību teritoriju plānojumos. Projekta ieviesēja Latvijā ir Dabas aizsardzības pārvalde un Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrija, savukārt Norvēģijas partneris ir Oppland reģionālā pašvaldība (projekta termiņš – 2016.gada aprīlis). Turpinot, informē, ka projekta mērķis ir izstrādāt konceptuālus risinājumus un vadlīnijas tam, kā labāk integrēt dažādas dabas aizsardzības plāna sadaļas pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos, kā arī izstrādāt priekšlikumus normatīvo aktu grozījumiem. Tāpat ir nepieciešams paaugstināt vietējo pašvaldību iesaistīšanos gan īpaši aizsargājamo dabas teritoriju plānošanā, gan arī pārvaldībā un apsaimniekošanā. Savukārt, lai celtu zināšanu līmeni par šiem jautājumiem, projekta ietvaros ir paredzētas apmācības pašvaldību darbiniekiem, kas, visticamāk tiks organizētas 2016.gada sākumā.

Projekta gala rezultāts būs izstrādāta koncepcija un metodoloģija dabas aizsardzības plānu un teritorijas plānojumu sasaistei, lai sekmētu teritorijas attīstības un dabas aizsardzības interešu sabalansēšanu, kā arī izstrādāti piecpadsmit dabas aizsardzības plāni dažādām īpaši aizsargājamām dabas teritorijām visos Latvijas reģionos (Kurzemē tādu plānots izstrādāt dabas parkam „Abavas senleja”, četriem dabas parkam pieguļošajiem dabas liegumiem, dabas liegumam „Ances purvi un meži”, dabas parkam „Bernāti”, dabas liegumam „Ziemeupe” un „Zvārde”). Projekta ietvaros ir paredzēts uzsākt sarunas par sešu pašvaldību teritorijas plānojumu grozījumu izstrādes uzsākšanas procesu, kā arī plānoti pieredzes apmaiņas braucieni ar Norvēģijas kolēģiem.

Turpmākajā prezentācijas gaitā tiek informēts, ka 2014.gada novembrī tika pabeigta koncepcijas 1.redakcijas izstrāde (izstrādātājs: SIA „Grupa93”), kuras izstrādes ietvaros tika pētītas trīspadsmit īpaši aizsargājamās dabas teritorijas (šo teritoriju esošie dabas aizsardzības plāni, individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi un sasaiste ar pašvaldību teritorijas plānojumiem, t.sk. veicot dabas aizsardzības plānu izstrādātāju un pašvaldības pārstāvju aptauju ar mērķi noskaidrot, kādas ir galvenās problēmas un panākumi plānu izstrādes procesā). Pašlaik ir izstrādāti projekta grozījumi, un tālāka koncepcijas izstrāde

tiek nodota Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas pārraudzībā, sadarbībā ar kuru tiks izstrādāta nākamā koncepcijas redakcija.

Koncepcijas 1.redakcijas izstrādes gaitā kā galvenās problēmas tika izvirzītas – plānošanas procesi nav pietiekami koordinēti (dabas aizsardzības plānu un teritorijas plānojumu izstrādi regulē atšķirīga likumdošana, kā rezultātā tika secināts, ka dabas aizsardzības plāni nav pietiekami integrēti teritorijas plānojumos), individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu apstiprināšanas ilgums (iespējams, pārorganizējot daļu atbildīgās ministrijas pienākumu uz pašvaldībām, procesu varētu paātrināt), sadarbības un kompetences trūkums pašvaldībā par dabas aizsardzības jautājumiem, kā arī finansējuma trūkums dabas aizsardzības plānu ieviešanā (plānā paredzēto pasākumu realizēšanai). Ņemot to vērā, šo dabas aizsardzības plānu izstrādes



1.attēls. Dabas aizsardzības plānu izstrādes uzsākšanas sanāksme Rendā

Foto: SIA „METRUM”

darba uzdevumos jau ir iekļauti veicami darbi un pasākumi, lai mēģinātu rast veidus, kā labāk dabas aizsardzības plānu risinājumus varētu iekļaut pašvaldību teritorijas attīstības plānošanas dokumentos.

**K.Vilciņa** informē, ka koncepcijas izstrādes ietvaros tika izstrādāti pieci varianti jeb scenāriji, kā varētu daļu no Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrijas funkcijām pārvirzīt uz pašvaldībām. Piedāvāto scenāriju iespējamie risinājumi tikšot analizēti nākamās koncepcijas redakcijas izstrādes ietvaros.

Norāda, ka viens no šī projekta uzdevumiem ir izvērtēt, vai ir iespējams apvienot dabas parku „Abavas senleja” un tai piegulošos dabas liegumus vienā, vieglāk uztveramā un apsaimniekojamā, teritorijā.

Ņemot vērā, ka dažas no īpaši aizsargājamām dabas teritorijām atrodas vairākās pašvaldību teritorijās, t.sk. dabas parks „Abavas senleja”, projektā iesaistīto pašvaldību skaits sakrīt ar īpaši aizsargājamo dabas teritoriju skaitu, t.i., piecpadsmit pašvaldības un piecpadsmit īpaši aizsargājamās dabas teritorijas. Norāda, ka detalizētāka informācija par projektu ir pieejama gan Dabas aizsardzības pārvaldes, gan projekta tīmekļa vietnē (projekta tīmekļa vietnē tiks ievietota visa saistītā informācija par visu dabas aizsardzības plānu izstrādi).

Turpinot prezentāciju, informē par dabas aizsardzības izstrādes procedūru atbilstoši spēkā esošajiem normatīvajiem aktiem, t.sk. plāna uzraudzības grupas izveidošanu, kas jāveic viena mēneša laikā pēc dabas aizsardzības plāna izstrādes uzsākšanas (informatīvās) sanāksmes norises:

- Dabas aizsardzības plāns tiek izstrādāts visai teritorijai vai vienai funkcionālajai zonai (šajā gadījumā tie tiek izstrādāti visai teritorijai).
- Ja īpaši aizsargājamā dabas teritorija atrodas vairākās pašvaldībās, tad dabas aizsardzības plānu izstrādā visas pašvaldības kopīgi, savukārt tā izstrādes procesu regulē Ministru kabineta noteikumi.
- Dabas aizsardzības plānu apstiprina Vides aizsardzības un reģionālās attīstības ministrs.
- Dabas aizsardzības plāns ir pamats īpaši aizsargājamās dabas teritorijas individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu izstrādē, pašvaldības teritorijas plānojuma risinājumu izstrādē, kā arī teritorijas apsaimniekošanā.
- Dabas aizsardzības plāna mērķis ir interešu saskaņošana, savukārt īpaši aizsargājamās teritorijas izveides ideoloģiskais mērķis ir dabas vērtību saglabāšana. Atbilstoši tam, nepieciešams nodrošināt Eiropas uzstādīto uzdevumu – nodrošināt labvēlīgu aizsardzības statusu gan īpaši aizsargājamām sugām, gan biotopiem.
- Dabas aizsardzības plānā tiek iekļauta gan zinātniskā informācija, gan pamatojums funkcionālajam zonējumam (ņemot vērā, ka gan dabas parkam „Abavas senleja”, gan dabas liegumam „Maņģenes meži” ir spēkā esošs funkcionālais zonējums, jauno dabas aizsardzības plānu izstrādes ietvaros ir jāizvērtē, vai tam nav nepieciešamas izmaiņas).

- Viena no nozīmīgākajām sadaļām dabas aizsardzības plānā ir apsaimniekošanas pasākumi, kuri plānojami un īstenojami, lai sasniegtu īpaši aizsargājamās dabas teritorijas mērķus.
- Uzraudzības grupā tiek iekļauti pārstāvji no institūcijām un uzņēmumiem, pašvaldību pārstāvji, savukārt, ja tiek saņemti iesniegumi no citiem interesentiem, tiek lemts arī par to iekļaušanu darba grupā. Uzraudzības grupas dalībnieku uzdevums ir izskatīt izstrādāto dabas aizsardzības plānu, izteikt priekšlikumus, lemt par tā nodošanu sabiedriskajai apspriešanai, kā arī lemt par individuālo aizsardzības un izmantošanas noteikumu nepieciešamību. Dalība uzraudzības grupā ir jānodrošina katrā sanāsmē, savukārt tās pieņemtie lēmumi nevar būt pretrunā ar dabas aizsardzības interesēm. Ņemot vērā, ka uzraudzības grupas sanāksmes ir atklātas, tajās var piedalīties jebkurš interesents.

*K.Vilciņa dod vārdu SIA „METRUM” pārstāvim, dabas aizsardzības plāna izstrādes zinātniskajam vadītājam Ilmāram Bodniekam.*

*Pirms prezentācijas uzsākšanas, sanāksmes dalībnieki tiek aicināti iepazīties, informējot par to, kādu interešu grupu viņi pārstāv (institūciju, uzņēmumu, organizāciju, pašvaldību, zemes īpašniekus u.tml.). Tiek secināts, ka uz sanāksmi nav ieradies neviens zemes īpašnieks no Rendas pagasta apkārtnes.*

**I.Bodnieks** informē par abu īpaši aizsargājamo dabas teritoriju – dabas parka „Abavas senleja” (t.sk. teritorijā esošo dabas liegumu „Čužu purvs”) un dabas lieguma „Maņģenes meži”, izveidošanas mērķiem, galvenajām dabas vērtībām, pieejamajiem datiem un informāciju, kā arī projekta ietvaros plānotajām izpētēm un iesaistītajiem sugu un biotopu ekspertiem. Galvenās atziņas un plānotās aktivitātes dabas aizsardzības plānu izstrādes ietvaros:

- Dabas parka „Abavas senleja” teritorija ir unikāla ar tajā esošajām dabas vērtībām, kultūrvēsturisko nozīmi, ainavu telpām, tā ir arī dzīves telpa iedzīvotājiem, savukārt dabas lieguma „Maņģenes meži” teritorija ir izteikta mežaina un cilvēkiem grūti pieejama jeb izmantojama.
- Pļavu biotopu izpēte tiks veikta vairāk nekā 1000 hektāru platībā. Apkopojot un izvērtējot iegūtos datus par bioloģiski vērtīgajām zālājiem, zemes īpašniekiem būs iespēja arī pieteikties atbalsta maksājumiem par minēto zālāju apsaimniekošanu.
- Mežos esošās purvu teritorijas ir bioloģiski vērtīgas sastopamo reto augu sugu dēļ. Purvu biotopu izpētes veikšana galvenokārt attiecas uz dabas lieguma „Maņģenes meži” teritoriju.
- Dabas lieguma „Maņģenes meži” teritorijā mežu izpēte tiks veikta visas teritorijas platībā. Šī darba veikšanai tiks piesaistīti trīs eksperti, kuri kopumā apsekos ~2000 hektārus lielu platību.
- Ornitologs jeb putnu pētnieks darbus dabā jau ir uzsācis, jo daļa putnu (dzeņveidīgie un pūčveidīgie) atlido agrā pavasarī. Šajās teritorijās, iespējams, ir ievērojamākie medņu un rubeņu riesti Kurzemē.
- Ņemot vērā, ka dabas parkā „Abavas senleja” ir konstatētas ievērojamas sikspārņu atradnes (pieejami ilggadēji monitoringa dati), tad tiks apzināta arī pašreizējā situācija. Dabas liegumā „Maņģenes meži” ir konstatētas tādas aizsargājamas sugas kā Eiropas ūdrs un zaļā purvu spāre.
- Darba procesā būtu nepieciešams analizēt medījamo dzīvniekus datus. Tiek informēts, ka dabas aizsardzības plānu izstrādātāji ir pieprasījuši Valsts meža dienesta rīcībā esošo informāciju par medījamo dzīvnieku populāciju stāvokļa skaitlisko novērtējumu, taču Valsts meža dienesta Dienvidkurzemes virsmežniecības pārstāvji informē, ka institūcijai nav pieejami šādi dati konkrēto teritoriju robežās.
- Dabas parka „Abavas senleja” teritorijā ir bagātīgi sastopamas gliemežu un molusku sugas, līdz ar to tiks veikta arī to izpēte.
- Abavas upē tiks veikta zivju un nēģu izpēte, kā arī projekta ietvaros tiks iesaistīts abinieku un rāpuļu eksperts, jo dabas liegumā „Maņģenes meži” konstatēta tāda aizsargājamā suga kā lielais tritons.
- Ievēribas cienīgi ir arī ģeoloģiskie un ģeomorfoloģiskie dabas objekti dabas parkā „Abavas senleja” – teritorijā tādu ir desmit, taču to tuvumā atrodas vēl virkne citu nozīmīgu objektu.
- Atšķirībā no Abavas upes augšteces daļas (Kandavas novada pusē), lejteces daļā (dabas parka teritorijas robežās) nav izveidojusies ar tūrismu saistītā infrastruktūra (pašvaldības pārstāve informē, ka ir izveidots velomaršruts). Projekta ietvaros tiks apkopota informācija par tūrisma iespējām īpaši aizsargājamās dabas teritorijās.

- Abām īpaši aizsargājamām teritorijām ir spēkā esoši individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi. Projekta izstrādes rezultātā tiks pārskatīts esošais funkcionālais zonējums un individuālie aizsardzības un izmantošanas noteikumi.

**I.Bodnieks**, atbildot uz jautājumu, vai biotopu kartēšana tiks veikta arī paplašinātajai dabas lieguma „Maņģenes meži” teritorijas daļai, apstiprina, ka biotopu izpēte tiks veikta visai teritorijai.

*Ņemot vērā, ka vairāk jautājumu vai viedokļu nav no sanāksmes dalībnieku puses, I.Bodnieks noslēdz sanāksmi, aicinot institūciju un pašvaldības pārstāvjus pieteikt dalību dabas aizsardzības plānu izstrādes uzraudzības grupā.*

Sanāksme beidzas plkst.11.10

Sanāksmes vadītāja

/personiskais paraksts/

K.Vilciņa

Sanāksmes protokolētāja

/personiskais paraksts/

V.Jevdokimova

Dabas aizsardzības plāni tiek izstrādāti Norvēģijas finanšu instrumenta 2009.–2014.gada perioda programmas „Kapacitātes stiprināšana un institucionālā sadarbība starp Latvijas un Norvēģijas valsts institūcijām, vietējām un reģionālām iestādēm” projekta Nr.4.3-24/NFI/INP-003 „Latvijas īpaši aizsargājamo dabas teritoriju integrācija teritorijas plānojumā” ietvaros









**DABAS PARKA „ABAVAS SENLEJA” UN DABAS LIEGUMA „MAŅGENES MEŽI”  
DABAS AIZSARDZĪBAS PLĀNU IZSTRĀDES UZSĀKŠANAS SANĀKSMES  
DALĪBNIKU REĢISTRĀCIJAS LAPA**

2015.gada 2.aprīlī plkst. 10.00

Kuldīgas novada Rendas pagasta pārvaldē („Vigneri”, Renda, Rendas pagasts, Kuldīgas novads)

Nr. p.k.	Vārds, uzvārds	Pārstāvniecība	Kontaktinformācija	Paraksts
1.	Māra Jendokimova	SIA "METRUM"		
2.	Ike Circepe	SIA "METRUM"		
3.	Sianī Millere	MD NFI		
4.	Andrijs Janevičs	VVD Riepajas RVP		
5.	Arnis Gailems	VMD Dienvidkurzemes 1-ba		
6.	Jūta Abola	VMS DK rīcībasnoda		
7.	Monika Jansone	VMD Dienvidkurzemes vides mežsniēde		
8.	Solvita Reine	RS „Latvijas valsts meži” Dienvidkurzemes reģionālā iestāde		
9.	Inta Freiburga	Rendas pag. pārvalde		
10.	Lija Jēle	Rumbas pag. pārvaldes rīcībasnoda		
11.	Arne Šarone	Kuldīgas novada pārvaldes rīcībasnoda		

12.	Amārs Bolnēks	SIA „METRUM”	
13.	DAINA TAFELBERGA	LAUKRAKSTS „KURZEMNIE”	
14.	Ģija Mellums	konsultants	
15.	Maldon Pīlāns	DAP DAD	
16.	Agnese Priede	DAP	
17.	Kristīne Vīcavs	DAP NFI proj.	
18.			
19.			
20.			
21.			
22.			
23.			
24.			
25.			
26.			
27.			
28.			
29.			